

الله
البر الرحيم
بسم



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی اردبیل
دانشکده پرستاری مامایی

پایان نامه

دوره کارشناسی ارشد در رشته پرستاری

گرایش مراقبت های ویژه

عنوان

بررسی هشیاری پرستاری در پرستاران شاغل در بخش های مراقبت ویژه مراکز

آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۸

استاد راهنما

دکتر منصوره کریم الهی

استاد مشاور

دکتر مهدی اجری

نگارنده

مژگان نجفی

دی ماه ۹۹

کد پایان نامه: ۴۸

سپاس خدای را که سخنوران، در ستودن او بمانند و شمارندگان، شمردن نعمت های او ندانند و کوشندگان، حق او را گزاردن نتوانند. و با سپاس از سه وجود مقدس:

آنان که ناتوان شدند تا ما به توانایی برسیم، موهایشان سپید شد تا ما روسفید شویم و عاشقانه سوختند تا گرمابخش وجود ما و روشنگر راهمان باشند. به پاس قلب های پاک و بزرگشان که فریادرس است و سرگردانی و ترس در پناهشان به شجاعت می گراید.

تابش انوار خداوند رحمان و رحیم بر وجود پر مهرشان پاینده باد.

بدینوسیله تشکر قلبی و لسانی خود را از اساتید گرانقدر که در تمامی مراحل انجام پژوهش با نهایت دقت و توجه راهنمای من بودند، ابراز می دارم و برایشان از خداوند منان سلامت و سعادت ابدی را خواهانم.

این مجموعه را به:

روح مادرم که دریای بیکران فداکاری و عشق بود و به پدر بزرگووارم به خاطر همه تلاش های بی وقفه ای که در دوران مختلف زندگی انجام داد، تقدیم می کنم.

چکیده

زمینه و هدف: هشیاری یک عنصر اساسی و ضروری در پرستاری مراقبت های ویژه است. پرستاران باید نسبت به تغییرات در شرایط بالینی بیماران هشیار بوده و ارزیابی بالینی دقیق انجام داده و تصمیم مناسب را بگیرند تا باعث ارتقای ایمنی و سلامتی در بیماران شوند. لذا این مطالعه با هدف تعیین هشیاری پرستاری در پرستاران بخش های مراقبت ویژه مراکز آموزشی درمانی شهر اردبیل، ایران در سال ۱۳۹۸ انجام شد.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی تحلیلی مقطعی می باشد که بر روی ۱۹۲ پرستار بخش مراقبت های ویژه انجام شد. داده های پژوهش با استفاده پرسشنامه هشیاری پرستاری در سه زیر مقیاس: تشخیص به موقع تغییرات بیمار، شناخت بیمار برای تشخیص الگو و تصمیم گیری بالینی بدست آمد. جهت تجزیه و تحلیل از نرم افزار SPSS نسخه ۲۴ استفاده شد.

یافته ها: میانگین نمره هشیاری کل شرکت کنندگان $0/23 \pm 3/86$ ، و میانگین نمره زیر مقیاس های تشخیص به موقع تغییرات بیمار ($0/26 \pm 4/07$)، شناخت بیمار برای تشخیص الگو ($0/41 \pm 4/04$) و تصمیم گیری بالینی ($0/25 \pm 3/44$) بود. بین سن شرکت کنندگان و زیر مقیاس تصمیم گیری بالینی ارتباط معنی دار مثبتی وجود داشت ($p = 0/022$) و ارتباط سایر مشخصات دموگرافیک با امتیاز کل و زیر مقیاس ها معنی دار نبود.

نتیجه گیری: یافته های ما رفتارهای هشیاری پرستاری را در پرستاران بخش های مراقبت ویژه نشان داد. میانگین نمره هشیاری نشان دهنده بکارگیری هشیاری در عملکرد بالینی پرستاران شرکت کننده در پژوهش است. شرکت کنندگان در زیر مقیاس تصمیم گیری بالینی نمره کمتری بدست آوردند. همچنین بین سن شرکت کنندگان و زیر مقیاس تصمیم گیری بالینی ارتباط معنی دار مثبتی وجود داشت. این نتایج لزوم مداخلات آموزشی موثر جهت تقویت مهارتهای تصمیم گیری بالینی در پرستاران مراقبتهای ویژه مخصوصا در سنین پایین تر را مطرح می سازد. و درک بهتر این رفتارها و مسئولیت های حرفه ای می تواند تضمینی برای مراقبت های پرستاری با کیفیت باشد.

کلید واژه: هشیاری، پرستار، بخش مراقبت ویژه

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول: مقدمه و بیان مسأله
۲	۱-۱: مقدمه
۵	۲-۱: بیان مسأله و ضرورت اجرای پژوهش
۱۳	۳-۱: اهداف پژوهش
۱۳	۱-۳-۱: هدف کلی
۱۳	۲-۳-۱: اهداف اختصاصی
۱۴	۳-۳-۱: هدف کاربردی
۱۴	۴-۱: سوالات پژوهش
۱۴	۵-۱: تعریف واژه ها
۱۴	۱-۵-۱: هشیاری
۱۵	۲-۵-۱: پرستار
۱۵	۳-۵-۱: بخش مراقبت ویژه
	فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق
۱۸	۱-۲: مبانی نظری پژوهش
۱۸	۱-۱-۲: هشیاری
۲۳	۲-۱-۲: هشیاری پرستاری
۲۷	۳-۱-۲: مدل سیستمی نثومن
۲۹	۴-۱-۲: پرستاری مراقبت های ویژه
۳۲	۵-۱-۲: بخش مراقبت های ویژه
۳۴	۲-۲: مروری بر پیشینه پژوهش
	فصل سوم: مواد و روش تحقیق
۴۸	۱-۳: روش پژوهش

۴۸ ۳-۱-۱: نوع پژوهش
۴۸ ۳-۱-۲: جامعه پژوهش
۴۸ ۳-۱-۳: معیارهای ورود به مطالعه
۴۹ ۳-۱-۴: معیارهای خروج از مطالعه
۴۹ ۳-۱-۵: حجم نمونه و روش نمونه گیری
۴۹ ۳-۱-۶: محیط پژوهش
۴۹ ۳-۱-۷: ابزار گردآوری داده ها
۵۱ ۳-۱-۸: تعیین روایی و پایایی ابزار
۵۲ ۳-۱-۹: روش گردآوری اطلاعات
۵۳ ۳-۱-۱۰: متغیرهای پژوهش
۵۳ ۳-۱-۱۱: روش تجزیه و تحلیل داده ها
۵۴ ۳-۲: ملاحظات اخلاقی

فصل چهارم: یافته های پژوهش

۵۶ ۴-۱: مقدمه
۵۷ ۴-۲: یافته های توصیفی و تحلیلی بر اساس اهداف مطالعه

فصل پنجم: بحث، نتیجه گیری و پیشنهادات پژوهش

۸۸ ۵-۱: مقدمه
۸۸ ۵-۲: بحث و بررسی یافته ها
۹۹ ۵-۳: نقاط قوت
۹۹ ۵-۴: محدودیت ها
۱۰۰ ۵-۵: نتیجه گیری
۱۰۱ ۵-۶: کاربرد یافته ها
۱۰۲ ۵-۷: پیشنهادهایی برای پژوهش های آینده
۱۰۴ منابع

۱۰۹ ضمائ

۱۲۰ چکیده انگلیسی

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱-۳: نمره دهی پرسشنامه هشیاری پرستاری	۵۱
جدول ۲-۳: متغیرهای پژوهش	۵۳
جدول ۱-۴: توزیع فراوانی مطلق، نسبی، میانگین و انحراف معیار مشارکت‌کنندگان بر حسب سن .	۵۷
جدول ۲-۴: توزیع فراوانی مطلق، نسبی، میانگین و انحراف معیار مشارکت‌کنندگان بر حسب جنسیت و تاهل	۵۸
جدول ۳-۴: توزیع فراوانی مطلق، نسبی، میانگین و انحراف معیار مشارکت‌کنندگان بر حسب سابقه کاری	۵۹
جدول ۴-۴: توزیع فراوانی مطلق، نسبی، میانگین و انحراف معیار مشارکت‌کنندگان بر حسب نوع شیفت کاری و مقادیر اضافه کاری در ماه	۶۰
جدول ۵-۴: توزیع فراوانی مطلق، نسبی، میانگین و انحراف معیار مشارکت‌کنندگان بر حسب مدرک تحصیلی	۶۱
جدول ۶-۴: توزیع فراوانی مطلق، نسبی، میانگین و انحراف معیار مشارکت‌کنندگان بر حسب بیمارستان محل اشتغال	۶۲
جدول ۷-۴: شاخص های توصیفی هشیاری کل و زیر مقیاس های هشیاری در نمونه های مورد پژوهش	۶۳
جدول ۸-۴: نمره میانگین و انحراف معیار سوالات دارای بالاترین و پایین ترین امتیاز	۶۴
جدول ۹-۴: شاخص های توصیفی زیر مقیاس شناسایی به موقع تغییرات به تفکیک در بیمارستان ها	۶۶
جدول ۱۰-۴: شاخص های توصیفی زیر مقیاس شناخت بیمار برای تشخیص الگو به تفکیک در بیمارستان ها	۶۸

- جدول ۴-۱۱: شاخص های توصیفی زیر مقیاس تصمیم‌گیری بالینی به تفکیک در بیمارستان ها
۷۰
- جدول ۴-۱۲: شاخص های توصیفی هشیاری کل به تفکیک در بیمارستان ها ۷۱
- جدول ۴-۱۳: مقایسه امتیاز کل و زیر مقیاس‌های هشیاری بر حسب جنسیت نمونه های مورد پژوهش
۷۲
- جدول ۴-۱۴: مقایسه امتیاز کل و زیر مقیاس های هشیاری بر حسب وضعیت تاهل ۷۴
- جدول ۴-۱۵: مقایسه امتیاز کل و زیر مقیاس های هشیاری بر حسب نوع شیفت کاری ۷۶
- جدول ۴-۱۶: مقایسه امتیاز کل و زیر مقیاس های هشیاری بر حسب میزان تحصیلات ۷۸
- جدول ۴-۱۷: مقایسه امتیاز کل و زیر مقیاس های هشیاری در گروه های سنی مختلف ۸۰
- جدول ۴-۱۹: نتایج آزمون تعقیبی بین گروه های سنی در زیر مقیاس تصمیم‌گیری بالینی ۸۲
- جدول ۴-۱۹: مقایسه امتیاز کل و زیر مقیاس های هشیاری در گروه های با سوابق مختلف کاری .. ۸۳
- جدول ۴-۲۰: مقایسه امتیاز کل و زیر مقیاس های هشیاری بر حسب ساعت اضافه کاری در ماه ۸۵

فهرست شکل ها

صفحه	عنوان
۲۷	شکل ۱-۲: هشپاری حرفه ای پرستاری
۲۹	شکل ۲-۲: مدل سیستمی نئومن